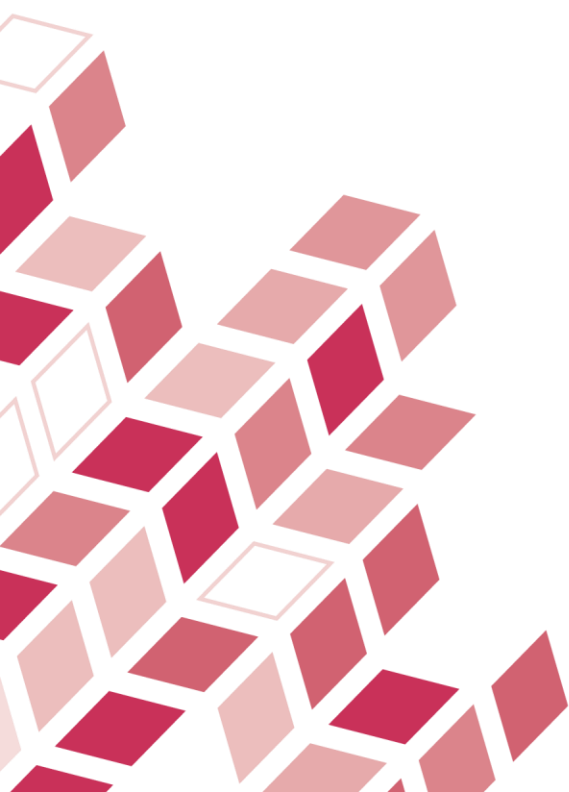

NOKUTS tilsynsrapporter

Bibliotek - styring og ledelse

Mastergradsstudium ved Høgskolen i Oslo og Akershus

Februar 2012

Institusjon:	Høgskolen i Oslo og Akershus
Studietilbud:	Mastergradsstudium i bibliotek- styring og ledelse
Grad/Studiepoeng:	Erfaringsbasert mastergradsstudium, 90 studiepoeng (deltid)
Dato for vedtak:	21.02.2012
Sakkyndige:	Professor Helge Salvesen, Universitetet i Tromsø
	Lektor Leif Emerek, Aalborg
Saksnummer:	11/364

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av Mastergradsstudium i bibliotek- styring og ledelse ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra Høgskolen i Oslo og Akershus. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Mastergradsstudium i bibliotek, styring og ledelse ved Høgskolen i Oslo og Akershus tilfredsstillende NOKUTs krav til utdanningskvalitet og er akkreditert i vedtak av 21.02.2012.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på våre nettsider www.nokut.no.

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjon.....	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	2
3	Innledende vurdering	3
4	Faglig vurdering.....	3
4.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	4
4.2	Plan for studiet.....	8
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	18
4.4	Støttefunksjoner og infrastruktur.....	21
5	Samlet konklusjon.....	23
6	Institusjonens kommentar.....	25
7	Sakkyndig tilleggsvurdering	30
8	Vedtak	34
9	Dokumentasjon	35

1 Informasjon om søkerinstitusjon

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) ble etablert 1. august 2011, da Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus ble fusjonert. HiOA er landets største statlige høgskole med om lag 16000 studenter og 1600 tilsatte. Høgskolen har fire fakulteter fordelt på to studiesteder (Pilestredet og Kjeller).

HiOA har delt den faglige virksomheten på fire fakulteter, Fakultet for helsefag, Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier, Fakultet for samfunnsfag og Fakultet for teknologi, kunst og design. I tillegg har Høgskolen Senter for profesjonsstudier (SPS), Pedagogisk utviklingscenter (PUS) og er vertsinstitusjon for Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO).

Høgskolen i Oslo og Akershus har fra tidligere flere akkrediterte studier fra NOKUT:

- Masterstudium i økonomi og administrasjon, 2012
- ph.d.-studium i sosialt arbeid og sosialpolitikk, 2010
- ph.d.-studium i atferdsanalyse, 2010
- Masterstudium i sosialt arbeid, 2010
- Masterstudium i energi og miljø i bygg, 2010
- Masterstudium i helse og empowerment, 2009
- Masterstudium i samfunnsnærings, 2009
- Masterstudium i psykisk helsearbeid (erfaringsbasert), 2008
- Masterstudium i IKT-støttet læring, 2008
- Masterstudium i styring og ledelse, 2007
- Masterstudium i rehabilitering og habilitering, 2007
- Masterstudium i familiebehandling, 2007
- Masterstudium i biomedisin, 2006
- Masterstudium i produktdesign, 2006
- Masterstudium i internasjonal sosial- og helsepolitikk, 2005
- Masterstudium i klinisk sykepleievitenskap, 2005
- Masterstudium skolerettet utdanningsvitenskap, 2005
- ph.d.-studium i profesjonsstudier, 2004
- Masterstudium i læring i komplekse systemer, 2004

Som akkreditert høgskole, har ikke Høgskolen i Oslo og Akershus selvakkrediteringsfullmakt for studier i andre og tredje syklus. HiOA har akkrediteringsfullmakt for studier i andre syklus for området hvor Høgskolen har akkreditert ph.d. studium. Høgskolen i Oslos interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2006, og Høgskolen i Akershus' interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2005. Systemet for den fusjonerte høyskolen vil evalueres på et senere tidspunkt.

Høgskolen i Oslo og Akershus søkte til søknadsfristen 1. september 2011 om akkreditering av et mastergradsstudium i bibliotek- styring og ledelse, 120 studiepoeng

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

Etter sin faglige vurdering skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom et eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fatter deretter vedtak.

Om denne rapporten

Vi gjør oppmerksom på NOKUTs tilsynsrapporter viser en kronologisk saksgang. Vår metode innebærer som beskrevet ovenfor en mulighet for at komiteen endrer sin konklusjon i løpet av vurderingsprosessen. Det er tilfelle i denne rapporten. Sluttkonklusjon finnes i del 7.

Det er en norsk (Helge Salvesen) og en dansk (Leif Emerek) sakkyndig som har vurdert søknaden om dette mastergradsstudiet. Rapporten er ført i pennen av Leif Emerek og er derfor skrevet på dansk.

¹ <http://www.lovddata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20110127-0297.html>

3 Innledende vurdering

Tilsynsforskriften § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a. Reglement og styringsordning
- b. Klagenemnd
- c. Læringsmiljøutvalg
- d. Utdanningsplan
- e. Vitnemål og Diploma Supplement
- f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering:

Oversikten i denne paragrafen er gitt for å gjøre det tydelig og forutsigbart hvilke bestemmelser i UH-loven NOKUT fører tilsyn med. Høgskolen i Oslo og Akershus tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav i lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. Diploma Supplement er vurdert som tilfredsstillende. Høgskolene i Oslo og Akershus har tidligere fått sine system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT, før sammenslåingen av de to høgskolene.

4 Faglig vurdering

Den følgende teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer “Vi”, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs tilsynsforskrift.

Oppsummering²

Baggrunden for ansøgningen om akkreditering af et erfaringsbaseret masterstudium i Bibliotek – styring og ledelse er et udtalt behov for en uddannelse på højt niveau, som retter sig mod ledelses- og styringskompetence i biblioteks- og informationssektoren. Dette behov er defineret i redegørelsen ”Biblioteksreform 2014” og det er senere fulgt op i forskellige biblioteksmeldinger. Så derfor er forslaget til dette masterstudium forankret i en reel omverdensanalyse, der viser et stigende behov for specifikke kompetencer.

Studiet benævnes som tværfagligt og er umiddelbart en kombination af kurser i de økonomiske og politiske rammebetingelser for biblioteksvirksomhed og organisering og forvaltning af

² Komiteen har endret sin konklusjon ved sin tilleggsvurdering – se del 7.

informationsressourcer med kurser i praktisk og strategisk ledelse i virksomheder og den offentlige sektor. Til denne kombination kommer opgaver og projekter, der knytter sig til det specifikke praksisfelt.

I forhold til omverdenen er der således en god begrundelse for at iværksætte det studium, som er foreslået af Høgskolen i Oslo.

Vi har imidlertid den opfattelse, at ansøgningen om at etablere et erfaringsbaseret studium - med titlen Bibliotek – styring og ledelse ikke skal imødekommes på nåværende tidspunkt. Før vi kan anbefale akkreditering, er det nogle punkter, som må forbedres. Vi har den opfattelse, at balancen mellem det biblioteks- og informationsfaglige må forbedres. Det er vores opfattelse, at der er en overvægt af biblioteks- og informationsfaglige aspekter, og det kunne blive et problem, fordi den enkelte studerende faktisk i værste fald ville kunne tage 70 studiepoint i biblioteks- og informationsfaglige emner og kun 20 i styring og ledelse. Vi har derfor flere steder bl.a. foreslået, at Høgskolen lægger bindinger ind i f.eks. emnet ”Projektarbejde”, så dets genstandsområde skal være problemfelter fra styring og ledelse. Vi har et par yderligere forslag til denne balancering.

Vi har også den opfattelse, at igangsættelsen af dette masterstudium vil være begyndelsen til et nyt forskningstema. Hvor bibliotek, information og styring og ledelse er organisk forbundet med hinanden. Men der er nogle punkter som må forbedres før søknaden kan imødekommes.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

4.1.1 Krav i lov om universiteter og høyskoler

Disse krav er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen.

4.1.2 Rammeplaner og aktuelle forskrifter

Vurdering

Høgskolen i Oslo og Akershus søker om akkreditering af et erfaringsbaseret masterstudium i Bibliotek – styring og ledelse. Studiet er normeret til 90 studiepoeng, og det betegnes som tværfagligt, idet det baserer sig på et samarbejde mellem Høgskolens afdeling for journalistik, bibliotek og informationsfag (JBI) og afdelingen for samfundsfag (SAM). Ligeledes er studiet et deltidsstudium, som gives over 6 semestre. I forhold til regelværket opfylder ansøgningen de grundlæggende forudsætninger for akkreditering.

Alle kravene er dokumenteret i ansøgningen om at etablere en erfaringsbaseret mastergrad i Bibliotek – styring og ledelse. Det ansøgte studium er ikke omfattet af en rammeplan.

Vi har i denne forbindelse gennemgået tillægget Diploma Supplement og finder, at det er dækkende for indholdet i masterstudiet Bibliotek - styring og ledelse.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt. Ansøgningen skal ses i forhold til mastergradsforskriftens paragraf 5, og den opfylder de betingelser, der stilles i forskrift om krav til erfaringsbaseret mastergrad, 90 stp.

4.1.3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vurdering

Det er Høgskolens intension at optage 10 studerende pr. årgang. Dette svarer til 5 heltidsstuderende. Dette tal anser vi for at være realistisk i forhold den volumen, som uddannes årligt på de forskjellige biblioteksuddannelser i Norge.

For at sikre de studerende et positivt læringsmiljø er det hensigten at udnævne en faglig koordinator. Dette anser vi for at være en god idé, da studiet er et deltidsstudium. Det kunne derfor være hensigtsmæssigt, at koordinatorfunktionens omfang præsiseres, og at Høgskolen præsiserer, hvilken type stillingskategori, der skal varetage denne funktion.

Det anføres i ansøgningen, at rekrutteringsgrundlaget til masteruddannelsen i Bibliotek - styring og ledelse er dobbelt. På den ene side antages det, at den ene gruppe ansøgere vil udgøres af kandidater med en baggrund i en bachelorgrad i biblioteks- og informationsvidenskab eller lignende og mindst 2 års erhvervs erfaring. Her indgår ikke eksplicit krav om ledelseserfaring. Men i beskrivelsen af studieplanerne antydes det, at der i de studerendes erhvervs erfaring indgår ledelseserfaring (jvf. f.eks. tillæg 2, side 7). Med kort yrkeserfaring har dog de færreste ledelseserfaring.

Den anden gruppe vil udgøres af kandidater, som ikke har en baggrund i biblioteks- og informationsvidenskaben, men som har en anden bachelorgrad, arbejder i sektoren og har mindst 4 års erhvervs erfaring. Denne gruppe af potentielle ansøgere udgør en voksende gruppe i især den videnskabelige del af bibliotekssystemet. Og her kræves der eksplicit mindst et års ledelseserfaring (jvf. Tillæg, 2 side 3). Dertil kommer, at kurset i praktisk ledelse går ud fra, at alle studerende har ledelseserfaring (jvf. tillæg 2, side 17f).

En manglende afklaring af, om der skal kræves ledelseserfaring eller ej, skal ses i sammenhæng med læringsudbyttet for den enkelte studerende både på det overordnede og det specifikke plan. Sådan som det ser ud nu, er det i forhold til ansøgningen ikke helt klart, om den ny uddannelse er en uddannelse for ledere eller en lederuddannelse.

Det er nemlig vores opfattelse, at der her vil være modsatrettede behov i gruppen af studerende. På den ene side kunne kandidater med biblioteks- og informationsfaglig baggrund have behov for, at uddannelsen prioriterede elementerne, der angår ledelse og styring. På den anden side kunne kandidaterne uden baggrund i en bibliotekarisk uddannelse med rimelighed forvente, at de fik kundskab, færdighed og generel kompetence i biblioteks- og informationsvidenskabelige emner, men omfanget heraf kunne diskuteres. Hvis alle ansøgere uanset uddannelsesbaggrund arbejder i en biblioteksorganisation, så må der være en viden til stede, som ikke behøver gentages i studiet. Af hensyn til progressionen i uddannelsen for den enkelte studerende kunne det overvejes at differentiere forholdet mellem obligatoriske og valgfrie emner i forhold til de to rekrutteringsgrupper.

Konklusion

Nei, Høgskolens redegørelse om rekruttering, læringsmiljø og stabilitet i studiet er ikke tilstrækkelig.

Høgskolen må:

- Overveje om f.eks. forholdet mellem obligatoriske emner og valgfrie emner kunne differentieres i forhold til de to rekrutteringsgrupper.
- Præcisere i betingelserne for optagelse, om ledelseserfaring skal være en del af erhvervs erfaringen for alle studerende eller kun for nogle.

4.1.4 Det skal redegøres for forventet arbejdsomfang for studentene

Vurdering

Arbejds mængden for den enkelte studerende er stipuleret til ca. 800 timer pr. studieår. Heraf bruges det første år ca. 570 timer til selvstudier, vejledning, forberedelser til eksamen og gennemførelse af eksamen. De resterende 230 timer udgøres af samlinger og opgaver på egen arbejdsplads. Det andet studieår er der afsat 510 timer til selvstudier, vejledning, eksamensforberedelse og eksamen. De resterende 290 timer er afsat til samlinger. For studerende, der vælger emnet ”Projektarbejde” fordeles arbejdstimerne på en anden måde.

Det tredje studieår er afsat til udarbejdelse af en masteropgave. Arbejdsomfanget er her sat til 800 timer. Her vil der blive afholdt to seminarer à en dags varighed og der tilbydes hver student indtil 35

timers vejledning. I disse 35 timer er vejlederens forberedelse inkluderet. Det kunne så være interessant at få præciseret, hvorledes tiden til underviserens forberedelse beregnes, for det vigtige er her at få et fast tal for, hvor mange konfrontationstimer, den enkelte studerende kan regne med at blive tilbudt.

Arbejdet under samlingerne, hvoraf der pr. studieår er stipuleret 10 à 2-3 dager, består i overværelse af forelæsninger, seminarer og planlagt gruppearbejde.

Høgskolen har gjort rede for hvorledes arbejdsomfang for de studerende kan fordeles mellem selvstudier og samlinger på uddannelsesstedet. Vi finder også, at 10 samlinger pr. studieår er et minimum, hvis der skal opnås et antageligt læringsudbytte hos de studerende.

Vi finder endvidere, at antallet af timer til vejledning til masteropgaven bør præciseres, så den enkelte student ved, om det f.eks. er 5 eller 10 vejledningstimer, den enkelte har krav, ligesom det ville være hensigtsmæssigt at konkretisere antallet af vejledningstimer hele vejen gennem studiet. De studerende bør på forhånd vide, hvor mange vejledningstimer, de kan forvente. Der kan naturligvis være variationer, men i udgangspunktet bør der være et fast tal.

Konklusjon

Ja, høgskolen har gjort rede for arbejdsomfang for de studerende på en forsvarlig måde.

Høgskolen bør:

- Præcisere antallet af timer til vejledning til masteropgaven og i forbindelse med seminarer.

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

Vurdering

Dette masterstudium er planlagt igangsatt ved Høgskolen i Oslo og Akershus fra 01.08.2012. For de studerende, der vælger emnet "Prosjektarbejde" vil arbeidet komme til å foregå på den studerendes arbeidsplass. For sikre rammerne bedst mulig for dette arbeide er der udarbejdet et aftalepapir mellom student, institut og arbeidsgiver. Aftalen gjør rede for projektet og beskriver den studerendes, arbeidsgiverens og instituttets gjensidige forpliktelse.

Konklusjon

Der foreligger tilfredsstillende aftaler for de studenter som ønsker at vælge ”Projektarbejde” og gennemføre dette på sin arbejdsplads.

4.2 Plan for studiet

4.2.1 Studiet skal ha et dækkende navn

Vurdering

Der ansøges om et erfaringsbaseret masterstudium, hvis indhold er en kombination af biblioteksfag og styrings- og ledelsesfag. Denne kombination vil tilføre kandidaterne kundskaber, færdigheder og generelle kompetencer, der gør dem i stand til varetage avancerede ledelsesopgaver i biblioteker og beslægtede virksomheder.

Det foreslås derfor af ansøgeren, at studiets navn bliver: ”Masterstudium i bibliotek – styring og ledelse”. Den engelske betegnelse foreslås som ”Master Programme in Management of Library and Information Institutions”.

Den norske todelte betegnelse viser implicit, at biblioteksfag er de bærende i uddannelsen. Dette bekræftes af det indbyrdes forhold mellem biblioteksfag og ledelsesfag. Der er til ledelsesfag afsat 30 studiepoint, til biblioteksfag 30 studiepoint. Hertil kommer, at det markeres (jfv. Tillæg 2, side 7), at vejledning i masteropgaven (30 studiepoint) overvejende vil blive varetaget af lærere fra biblioteksfagene. Det betyder, at studiet indirekte giver en overvægt af biblioteksfag. I virkeligheden kan vi sige, at studiets engelske titel snarere peger på en ideel vægtning af de ledelses- og styringsmæssige kvalifikationer, der er behov for i sektoren (jvf. ansøgning, side 12). Endelig kan den mulige ubalance øges, idet det valgfri fag ”Projektarbejde” i realiteten ikke behøver at indeholde emner fra ledelses- og styringsfagene. Det kunne betyde, at ledelses- og styringssiden i værste fald kun bidrager med 20 studiepoint. Til denne problemstilling vil vi senere vende tilbage.

Konklusjon

Ja, på det foreliggende grundlag er studiets navn dækkende.

4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen:

- a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse:

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående kunnskap om styringsformer og ledelsesutfordringer, spesielt i offentlig sektor og i biblioteksektoren.
- har avansert kunnskap om spesielle utfordringer innen administrasjon, ledelse og utvikling av bibliotek og beslektede virksomheter.
- har inngående kunnskap om rammebetingelser, virkemidler og arbeidsformer både for offentlig virksomhet generelt, og for biblioteksektoren spesielt.
- kan anvende kunnskap fra bibliotek- og informasjonsvitenskap, statsvitenskap, organisasjons- og ledelsesfag, juss og økonomi som er relevante for styring og ledelse.
- har inngående kunnskap om makro- og mikroperspektiver, og til instrumentelle, strategiske og relasjonelle perspektiver, på styring og ledelse.
- har avansert kunnskap om hvordan personlige, organisatoriske, institusjonelle og samfunnsmessige forhold påvirker rolleutforming og handlingsrom for styring og ledelse i bibliotekfeltet.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan analysere aktuelle problemstillinger i organisasjon, styring og ledelse i lys av faglige tradisjoner innen organisasjons- og ledelsesfag og innen bibliotek- og informasjonsfag.
- kan ta i bruk relevante forsknings- og evalueringsmetoder for å gjennomføre systematisk analyse- og utredningsarbeid.
- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike kilder og anvende dem til å strukturere og formulere faglige resonnementer på feltet.
- kan gjennomføre forsknings- eller utviklingsarbeid med tema innenfor administrasjon og ledelse i samsvar med metodiske krav og forskningsetiske normer.
- kan anvende kunnskap på nye områder innenfor sitt faglige fordypningsområde.
- kan reflektere over bibliotekfeltets samfunnsmessige rolle og verdi.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan analysere relevante fag-, profesjons- og forskningsetiske problemstillinger.
- kan anvende oppnådde kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter innen administrasjon og ledelse.
- kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner i tilknytning til organisasjon, styring og ledelse med spesialister på dette fagområdet og til allmennheten.
- kan forstå virksomheters rolle i en større institusjonell sammenheng.
- kan kommunisere på tvers av styringsnivåer og fagområder.

Vurdering

Det ansøgte studiums niveau svarer til 2. cyklus i kvalifikationsrammeverket for høyere utdanning, og i henholdsvis til kundskaper, ferdigheter og generell kompetence beskrives de generelle bestemmelser konkret med det læringsudbytte, der tilbydes med studiet i Bibliotek – styring og ledelse. Studieplanernes innhold, studiets arbeidsformer, lærerkræftenes kvalifikasjoner, pensums omfang og prøveformernes karakter sikrer etter vores oppfattelse, at studiet som helhet har det akademiske niveau, som en erfaringsbasert masterutdanning skal ha. De samlede læringsmål er avledt av læringsmålene i de enkelte fag, som inngår i studiet, og disse enkeltfaglige læringsmål er presist og omfattende beskrevet i tillegg 2, side 10-36, hvor de 10 fag – hvorav 5 er obligatoriske og 5 er valgfri – og masteroppgaven beskrives inngående med pensum og læringsmål.

Men som vi tidligere har antydnet, er forholdet mellom det biblioteksfaglige og det ledelsesfaglige ikke helt avklart. I den konkrete beskrivelse av læringsudbyttet viser en nærlæsning, at de ledelsesfaglige elementer har en svak overvekt. Og dette står litt i modsætning til den konkrete undervisningsplan, hvor der er en svak overvekt av biblioteksfag. Denne uafklarethet er sandsynligvis begrundet i, at ”tværfagligheden” endnu kun består i en kombination av forskjellige elementer, der endnu ikke er organisk integrert. Og på litt længere sigt vil det være fornuftig at Høgskolen utvikler lærerkræfter, der gjennom forskning og utvikling kan skape et egentlig tværfaglig studium.

Konklusjon

Nei, læringsudbyttet er ikke beskrevet konkret og presist og er derfor ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må

- bestræbe sig på dels – som anført ovenfor – at beslutte, om det ledelsesfaglige eller det biblioteksfaglige skal være overgribende, og dels at overveje om der kan etableres en fleksibel studieordning, der kan imødekome de studerendes forskjellige forudsætninger.

b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Vurdering

Ansøgningen påpeger, at kravene til offentlige organisationers ledelseskompetencer er vokset, og at disse krav fortsat vil vokse. Dette gjelder også for bibliotekssektoren, som i forbindelse med rekruttering har haft vanskelige vilkår, fordi der er færre og færre ansøgere til lederstillinger i både folkebiblioteker og videnskabelige biblioteker. Dette skyldes, at der i den eksisterende uddannelse ikke eksisterer en mulighed for at spesialisere sig inden for ledelse og styring af biblioteksorganisationer. Den foreslåede uddannelse i Bibliotek – styring og ledelse skal forsøge at opfylde et stigende behov for ledere på alle niveauer i bibliotekerne. Vi er overbevist om, at den foreslåede uddannelse vil være vital for udviklingen af ledelses- og styringskompetencerne inden for biblioteksvæsenet.

Konklusjon

Ja, kriteriet anses for at være opfyldt. Vi er enige med ansøgerne i, det foreslåede studium er relevant for bibliotekssektoren, som selv har utalt et stort behov for en sådan uddannelse.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Studiet er et deltidsstudium, og dets varighet er sat til 6 semestre. Det er bygget op over 4 obligatoriske emner og 2 valgfri emner. Hertil kommer masteoppgaven. Hvert emne udgør 10 studiepoint, og masteoppgaven 30, altså ialt 90 studiepoint. Alle emnerne er i tillegg 2 beskrevet indgående med hensyn til læringsudbytte, pensum og eksamensformer.

De obligatoriske fag er ”Informasjons- og kulturøkonomi”, som alternerer med ”Informasjons- og kulturpolitikk”, ”Praktisk ledelse”, ”Videnskapsteori og metode” og ”Informasjonsorganisasjon og kunnskapsforvaltning.

De valgfri fag er ”Strategisk ledelse i offentlig virksomhet”, ”Organisasjon og endring i offentlig virksomhet”, ”Arbeidsrettslige perspektiver” og ”Økonomi-, budsjett- og resultatstyring i offentlig sektor” og ”Prosjektarbeid”.

Fagene fra det biblioteksfaglige felt gir de studerende avansert kunnskap om de økonomiske og politiske rammebetingelser og om organisering og forvaltning av informasjonsressurser. Disse fag

giver færdigheder i at analysere aktuelle problemstillinger i organisation, styring og ledelse i biblioteksfeltet, ligesom der opnås færdigheder i at reflektere over bibliotekets samfundsmæssige rolle.

De valgfri emner giver kundskab om styringsformer og udfordringer for ledelsesarbejdet og indsigt i, hvorledes organisatoriske, institutionelle og samfundsmæssige forhold påvirker virksomheders handlingsrum. De opnår kundskab om teorier og modeller for økonomistyring i offentlige institutioner. De studerende opnår færdigheder i at analysere problemstillinger vedrørende styring og ledelse i organisationer og færdigheder i at forstå virksomheder i en større institutionel sammenhæng, og de får færdigheder i at benytte forskellige økonomiske styringsværktøjer.

Emnet ”Arbejdsrettslige perspektiver” giver kundskaber om arbejdsrettslige forhold og færdigheder i at identificere og analysere juridiske problemstillinger.

Det obligatoriske kursus i ”Praktisk ledelse” giver kundskab om organisations- og ledelsesteori og systematisk arbejde med den studerendes egen lederrolle.

Emnet ”Videnskabsteori og metode” giver grundlæggende forståelse af videnskabsteori, forskningsmetoder og forskningsetik. Dertil kommer, at de studerende selv kan anvende deres kundskaber i forbindelse med især masteropgaven, og de får kompetence i at analysere relevante professions- og forskningsetiske problemstillinger.

Målet med det valgfri kursus ”Projektarbejde” fremgår ikke af ansøgningen, men af tillæg 2, side 35, fremgår det at kurset skal give kundskab i projektorganisering, opbygning og gennemførelse. Færdighederne består i, at studenten kan identificere og analysere faglige problemstillinger inden for et område med henblik på at planlægge og gennemføre et projekt.

Emnet er ikke bestemt ved noget nærmere indhold, men det kunne overvejes lave den binding, at projektet skal omhandle styring og ledelse for at sikre balancen mellem biblioteksfeltet og ledelsesfeltet.

Emnet ”Informationsorganisering og kunnskapsforvaltning” beskæftiger sig med den måde, hvorpå organisationer internt producerer og distribuerer og administrerer viden. Det drejer sig om at sikre et effektivt flow af viden gennem virksomheden. Dette mål er tæt forbundet med den måde, hvorpå organisationen er struktureret og ledes. Det kunne derfor overvejes at inddrage yderligere specifikke elementer fra ledelses- og styringsfeltet ind i kurset, sådan at de to sider af uddannelsen direkte tænkes sammen. Det kunne overvejes at hente aspekter fra emnet ”Strategisk ledelse i offentlig virksomhed” direkte ind i kurset.

Emnet "Vitenskapsteori og metode" er placeret på studiets 3 semester, som eneste emne. Umiddelbart virker det isoleret, i virkeligheden er vi tilhængere af, at videnskabsteoretiske og metodiske problemstillinger inddrages i de konkrete emner. Dertil kommer, at vi kan være lidt betænkelige ved, at pensumlisten i højere grad refererer til informationsvidenskabelig teori og metode end til videnskabsteoretiske problemfelter, der er forbundet med styring og ledelse, hvor psykologiske og hermeneutiske problemfelter kunne være relevante.

Konklusjon

Nei, det er vores opfattelse, at forslaget til studiets opbygning og dets indhold ikke på en tilfredsstillende måde forbinder sig med det beskrevne læringsudbytte - både det overordnede og det specifikke - for studiet.

Høgskolen må:

- for at skabe en balance mellem de to grupper af fagtraditioner, som indgår i det ansøgte studium må Høgskolen for det første sætte den binding til emnet "Prosjektarbeid", at dets genstandsområde skal være hentet fra feltet ledelse og styring.
- For det andet må høgskolen finne en muligjet for å knytte emnerne "Informasjonsorganisation og kunnskapsforvaltning" og f.eks. "Strategisk ledelse i offentlig virksomhed" tettere til hinanden.
- For det tredje må Høgskolen reflektere over, om emnet "Vitenskapsteori og metode" kunne afvikles i forbindelse med de konkrete emner. Hvis det ikke kan lade sig gøre må pensum suppleres med den videnskabsteori, der beskæftiger sig med psykologiske og hermeneutiske aspekter af feltet ledelse.

d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

Vurdering

I ansøgningen lægges der vægt på, at de studerende gives muligheder for at erfare en flerhed af arbejds- og undervisningsformer. Det vil sige, at der anvendes forelæsninger, som skal have karakter af introduktion, og som skal bidrage til grundforståelsen af de enkelte fag. Til dette kommer seminarer/kollokvier, gruppearbejde, studenteroplæg og arbejde med cases.

Der er altså tale om differentierede undervisningsformer, og det er et godt udgangspunkt for opnåelse af de læringsmål, som studiet sigter mod. Særlig vil vi fremhæve seminarer/kollokvier og det strukturerede gruppearbejde som vigtige for læringen, fordi disse former vil udvikle den enkelte studerendes egenaktivitet, evnen til at samarbejde, og det vil ikke mindst bidrage til sætte de praktiske

erfaringer ind i en bredere og teoretisk forankret ramme. I de konkrete læringssituationer i samlinger får læreren den meget vigtige funktion, at fastholde diskussionerne i en vekselvirkning mellem det konkret praktiske og det principielle og teoretiske.

Konklusjon

Ja, vi er af den opfattelse, at studiets arbejds- og undervisningsformer sådan som de er angivet i ansøgningen og tillæg er velegnede til at nå de læringsmål, der er sat for studiet Bibliotek – styring og ledelse.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnede til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet

Vurdering

Ligesom uddannelsen vil benytte sig af forskellige undervisningsformer, har den også til hensigt at benytte sig af differentierede prøveformer, som ligger inden for rammerne af de eksisterende forskrifter og bestemmelser om eksamen ved universiteter og højskoler.

I tre af de obligatoriske fag finder vurderingen af de studerende sted ved hjælp af en større semesteropgave. Det sker i forbindelse med ”Informasjons- og kulturpolitikk”, ”Informasjons- og kulturøkonomi” og ”Informasjonsorganisasjon og kunnskapsforvaltning”. Opgaven kan udarbejdes individuelt eller i grupper, og dens empiri kan være forankret i de studerendes arbejdspladser og samtidig skal de være forankret i den litteratur, der udgør pensum. Hensigten med denne prøveform er dels at træne den studerende til at arbejde i dybden med en problemstilling, dels at oparbejde oversigt over pensum og dels at skabe en teori/praksis vekselvirkning. Omfanget på en semesteropgave er indtil 15 sider, hvis den er individuelt skrevet, og på indtil 20 sider, hvis den er skrevet af en gruppe.

Eksamensformen i det obligatoriske fag ”Videnskabsteori og metode” er ikke beskrevet i selve ansøgningen, men af tillæg 2, side 20, fremgår det, at prøveformen er en semesteropgave med et omfang på 10 sider, hvor opgaven ”skal knyttes til metodeanvendelse eller –evaluering”, hvordan dette konkret skal forstås fremgår ikke af noget dokument i ansøgningen.

I tre af de valgfrie emner ”Strategisk ledelse i offentlig virksomhed”, ”Organisasjon og endring i offentlig virksomhed” og ”Økonomi-, budsjett- og resultatstyring i offentlig sektor” har eksamen form af et skriftligt arbejde, samt en tre timers skoleeksamen under tilsyn. Hensigten hermed er dels at afprøve de studerendes evne til fordybelse og analyse og dels at prøve deres kundskabsniveau inden for de tre felter.

Det valgfri emne ”Arbejdsrettslige perspektiver” er prøveformerne en skriftlig fremstilling af et arbejdsretsligt problem og en to timers skoleeksamen. Fremstillingen af det arbejdsrettslige problem er relevant for praksis, og den skriftlige eksamen skal dokumentere overblik over pensum.

Det obligatoriske emne ”Praktisk ledelse” har en praktisk adfærdsdel, hvor hver studerende og et udvalg af dennes medarbejdere sammen med procesvejlederne vurderer deres egen adfærd som ledere. Dertil kommer en skriftlig opgave, der skal kombinere det praktiske med de teoretiske værktøjer fra emnets kundsskabsdel.

Emnet ”Prosjektarbeid”, som er et valgfrit fag, bliver prøvet gennem planlægning og gennemførelse af et konkret projekt, der følges af en skriftlig rapport, som beskriver både selve projektet og arbejdsprocessen i forbindelse med arbejdet med projektet.

Masteropgaven, som kan skrives individuelt eller af flere i samarbejde har en selvstændig karakter, idet den skal vurderes i forhold til videnskabelige kriterier. I den skriftlige del af opgaven skal den studerende demonstrere indgående kundskab om teori og forskning inden for det valgte emne, og samtidig skal de studerende i deres fremstilling vurdere metoder og teorier i f.eks. undersøgelser og evalueringer. Dertil kommer udvikling af den studerendes evne til at kommunikere skriftligt. Under udarbejdelsen vil det for den enkelte studerende være en pligt, at præsentere masterarbejdet mundtligt og i forbindelse hermed modtage kritik af en opponert. Dermed trænes evnen til mundtlig, akademisk kommunikation. Masteropgaven skal have et omfang på omkring 50 sider, og dette omfang øges med 20%, hvis to sammen skriver opgaven. Efter afleveringen arrangeres et obligatorisk offentligt seminar, hvor kandidaterne fremlægger deres opgave.

Der anvendes forskellige vurderingsformer. Semesteropgaverne og masteopgaven vurderes efter graduert skala og der medvirker en intern og en ekstern censor, dog således at emnet ”Vitenskabsteori og metode” vurderes bestået/ikke-bestået. I emnet ”Prosjektarbeid” medvirker to interne censorer, og vurderingsudtrykket er bestået/ikke-bestået. I de obligatoriske og valgfri emner, som tilbydes af afdelingen for samfundsfag vurderes opgaverne med undtagelse af ”Arbejdsrettslige perspektiver”, som har ekstern og intern censor og graderet vurderingsudtryk, af intern censor, og der benyttes graderet skala. I tvivltilfælde i forbindelse med, om en opgave skal bestå medvirker en ekstern censor, som også medvirker ved 25% af besvarelsene med henblik på at fastlægge vurderingsniveauet.

Det er derfor heller ikke helt korrekt, når det i tillæg 2, side 8, anføres, at alle opgaver bliver vurderet af en intern og ekstern censor.

Konklusjon

Nei, det er vores opfattelse, at eksamensordninger og de beskrevne prøveformer ikke er velegnede til at vurdere de studerendes præstationer i forhold til de læringsutbytte, der er sat for uddannelsen.

Høgskolen må:

- lægge den binding på det valgfri emne ”Prosjektarbeid ”, at det skal indeholde elementer fra ledelses- og styringsfag i et nærmere fastlagt omfang. Det samme må gjøres for masteopgaven: at der skal indgå både biblioteksfaglige og ledelsesfaglige temaer – og det gerne i et lige forhold. Hensigten med denne binding skulle være at skabe en balance mellem biblioteksfeltet og ledelsesfeltet i henseende til kundskab, færdigheder og generel kompetence.
- udfolde og præcisere hensigten med semesteropgaven i emnet ”Vitenskapsteori og metode”. Læringsmålene for kurset i sig selv er klare, men det kunne være hensigtsmæssigt at få afklaret, hvad det er for koblinger der i opgaven kan ligge til de andre emner i studiet. Hvis denne afklaring og udfoldelse ikke finder sted, er der en fare for, at kurset vil fremstå som isoleret. Det er en erfaring, som er gjort mange, mange gange.

4.2.3 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Som det fremgår af ansøgning og tillæg 3 drives der på de to høgskoleafdelinger, der er involveret i forslaget til studiet Bibliotek – styring og ledelse forskning og utviklingsarbejde, og dele af denne virksomhed er central for det nye studiums planer. De lærere, der skal medvirke ved utviklingen af uddannelsen er for de flestes vedkommende forskningsaktive eller i færd med af drive utviklingsarbejde. Projekterne Place, Inex og Sol er store forskningsprojekter, som samler flere af de lærere, der skal delta som lærere i uddannelsen. Dertil kommer individuelle forsknings- og utviklingsarbejder. Dette fremgår af tillæggene 5 og 6. Samlet anskuet er de nævnte større forskningsprojekter og det individuelle forsknings- og utviklingsarbejde, som vil indgå i den ny uddannelse særdeles relevante for studiet. Dertil kommer pensumlistene, som ligeledes demonstrerer en godt akademisk niveau.

Der er således et godt grundlag for at utvikle et nyt tværfagligt forsknings- og utviklingsfelt omkring temaet Bibliotek – styring og ledelse.

Konklusjon

Ja, det er vores opfattelse, at det foreslåede studium på tilfredsstillende og relevant vis vil nyde godt af det forskningsmiljø, som skal medvirke ved uddannelsens realisering.

Høgskolen bør:

- på længere sigt forsøge at udvikle et nyt forsknings- og udviklingsfelt, hvor problemstillinger vedrørende biblioteket og dets -specifikke styrelses- ledelsesmæssige og organisatoriske problemstillinger, anskues egentligt tværfagligt, hvilket vil sige at biblioteket som genstandsområde medvirker til at udvikle teorier og metoder vedr. ledelse og styring. Det er klart, at noget teori og metode vedr. offentlige og private virksomheder kan bruges alment og generelt, men det er også klart at den konkrete og særlige virksomhed, som et bibliotek er, kunne medvirke til at udvikle teoretiske og metodiske perspektiver. Så derfor bør der igangsættes et forsknings- og udviklingsarbejde, der samler de to felter i en egentlig enhed. Slik vil også helheden i studiet bli mere end summen af de enkelte elementer, som nu indgår på en mere blot additiv måde.

4.2.4 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Det vil for den enkelte studerende være muligt at søge om udveksling internationalt for en periode, der maksimalt svarer til et semester. Der foreligge på forhånd dokumenterede aftaler – tillæg 4 - i regi af Erasmus med søsterinstitutioner i Borås, Parma, Berlin, København, Chur, Granada, Sopron, Talinn og Stuttgart. Især det informationsvidenskabelige akademi i København har erfaring på højt niveau med undervisning og forskning inden for feltet biblioteker og ledelse.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

4.3.1 Fagmiljøets sammensætning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Sammensætningen af den lærergruppe, der skal forestå undervisning, vejledning, forskning og udvikling består af til sammen 3,25 årsværk. Jvf. ansøgning side 21 og tabel 3 side 33 og 34).

Fagmiljøet utgjøres av to professorer som kommer fra henholdsvis biblioteksfagene og ledelsesfagene, tre førsteamanuenser som kommer fra biblioteksfeltet, samt en førsteamanuensis fra ledelses- og styringsfeltet. Videre to førstelektorer, henholdsvis fra biblioteksområdet og fra afdelingen for samfundsfag, samt to højskolelektorer fra biblioteksuddannelserne og samfundsfagene. I tillegg kommer en II'er stilling i bibliotekernes samfundsmæssige funksjoner og kundskabsledelse og informationspolitikk.

I alt er der afsat 2,05 årsværk til undervisning og vejledning og 1,2 årsværk til forskning og undervisning.

Alle de lærere, som har planlagt bidrag til studiet har omfattende erfaring som undervisere inden for de for studiet relevante områder. De har alle publiceret forsknings- og utviklingsarbejder inden for deres specialer. Dette fremgår klart af tilløggene 5 og 6.

Konklusjon

Ja, det er vores oppfatning, at fagmiljøets sammensætning i størrelse og samlet kompetence klart matcher det ansøgte studium, sådan som det er beskrevet i læringsmålene, i planerne for studiet som helhet og i planerne for de enkelte emner.

4.3.2 Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. For de ulike sykler gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.
- c. For tredje syklus, ph.d., skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.
- d. For tredje syklus, kunstnerisk stipendprogram, skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer/dosenter, de øvrige skal ha førstestillingskompetanse.

Vurdering

Det fagmiljø, som tilknyttes det foreslåede studium består af 10 personer, hvoraf de otte har hovedstilling ved høghskolen. Af de ti har de seks formel førstestillingskompetence, mens to i betragtning af deres skriftlige produktion og praksiserfaring reelt må siges at have førstestillingskompetence. Derfor er dette krav om førstestillingskompetence til centrale dele af studiet opfyldt.

Lærerstabten ved det ansøgte studium er sammensat på en sådan måde, at 14 % har professorkompetence og 60 % har førstestillingskompetence. (Jvf. tillæg 5 og 6)

Konklusjon

Ja, kriteriet er opfyldt. Der er ingen tvivl om, at Høghskolen opfylder kravene om, at mindst 50% af årsværkene ved det ansøgte studium skal udgøres af fastansatte ved Høghskolen, og om, at mindst 10% skal af det samlede fagmiljø skal være professorer, og at yderligere 40% skal være ansatte med førstestillingskompetence.

4.3.3 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike sykler gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumentere resultater på høyt nivå.
- c. For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

Der er i fagmiljøet en høj grad af forsknings- og udviklingsaktivitet. Især spiller projektet PLACE blandt forskerne fra biblioteksfagene en central rolle. Det er et projekt, som undersøger og analyserer bibliotekernes rolle som mødested i en digital og flerkulturel tid. Projektet er finansieret af Norges Forskningsråd frem til maj 2012. Fire af de ansatte deltager i projektet, to af disses forskning er central for de obligatoriske emner, som biblioteksfagene står for. En professor har som forskningsmæssigt kærneområde kundskabsorganisering og genfindning. Dette felt har nogen affinitet til videnskabsteori og metode, men er ikke helt i centrum i forhold til dette emne. Men vedkommende har gennem de senere år udviklet emnet på masterniveau. Tillæggene 5 og 6 dokumenterer forskningsaktiviteter og resultaterne heraf gennem forskellige former for publikationer. Tillæg 9 giver en indgående beskrivelse af projektet PLACE.

I emnerne, som udbydes af afdelingen for samfundsfag, spiller projektet SOL en central rolle. Fire af de ansatte inngår i denne forskningsgruppen, som arbejder med styring, organisation og ledelse i den offentlige, den frivillige og den private sektor. Derudover er de hver især involveret i en række andre større projekter, og er repræsenteret med publiceringer af bøger inden for emnene: ledelse og arbejdsret. Søknadens Tillæg 10 giver en indgående redegørelse for projektet SOL.

De for det ansøgte studium relevante forskningsområder fra biblioteksfagene er: Bibliotekernes rolle som mødeplads, ændringsprocesser i biblioteker, værdisætning af biblioteker, biblioteks- og informationstjenester, informations- og kulturøkonomi og informations og kulturpolitik. Hertil kommer bibliotekernes samfundsmæssige rolle i historisk og aktuelt perspektiv.

I ledelses- og styringsemnerne fokuseres der forskningsmæssigt på temaer som: komparative studier af styringsformer, styring af virksomheders samfundsmæssige ansvar, styring og ledelse i de højere uddannelser, juridiske perspektiver inden for arbejds-, kommunal-, forvaltningsret og offentlige anskaffelser. Endvidere temaerne: bedriftsøkonomi, offentlig politik og administration, offentlige reformer, retslære og personaleledelse og lederudvikling.

Fagmiljøet har publiceret på højt niveau. For perioden 2006-2010 kan der dokumenteres ialt 43 publikationer. Af disse skulle 6 være på niveau 2, men vi kan kun finde 5 i ansøgningens tabel . 2 artikler på niveau 2 er antaget til offentliggørelse i 2011. Til disse publikationer kommer deltagelse i konferencer, formidlende artikler til praksisfeltet. Tillæg 6 giver dokumentation for publiceringsaktiviteten. Vi ser i denne sammenhæng bort fra den til stadighed uafklarede diskussion om tidsskrifters rangering.

Konklusjon

Ja, det er vores opfattelse, at der finder omfattende og dokumenterede forsknings- og udviklingsaktiviteter sted i det aktuelle fagmiljø, at disse aktiviteter er på højt niveau og at nogle også har internationalt tilsnit.

4.3.4 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Vurdering

Fagmiljøet tilknyttet det omsøkte studiet er for både biblioteksfeltets og styrings- og ledelsesfeltets vedkommende meget aktive i nationale og internasjonale nettverk. Nordplusnettverket, som også inddrager de baltiske lande, og det omfatter både undervisning og forskning. Der er et tæt samarbejde mellem disse nordisk-baltiske institutioner. Et nordisk nettverk inden for folkebiblioteksforskning har været frugtbart aktivt siden 2006. Dertil kommer også inden for biblioteks- og informationsvidenskaben arbejdet i EUCLID, som er en europæisk organisation, som arbejder med forskning og uddannelse i et europæisk perspektiv. JBI har haft en central rolle i EUCLID. Dertil kommer samarbejdsaftale omkring ph.d.-uddannelsen med det informationsvidenskabelige akademi i Danmark. JBI samarbejder i forbindelse med PLACE-projektet med Universitetet i Tromsø og Arkitektur- og designskolen i Oslo. (Tillæg 7, 9 og 11 dokumenterer og beskriver disse nettverk.).

Fagmiljøet inden for styring, organisation og ledelse har ligeledes et omfattende og veldokumenteret nationalt og internationalt nettverk. Det internationale involverer Danmark, Sverige, Finland. Dertil kommer aktivt medlemskab af europæiske nettverk, der forsker i og arbejder med offentlig administration og offentlig ledelse. (Jvf. tillæggene 7 og 10.)

Konklusjon

Ja, det er vores overbevisning, at det samlede faglige miljø er overordentligt aktive i nationale og internasjonale nettverk, som både generelt og specifikt er relevante for det ansøgte studium.

4.4 Støttefunksjoner og infrastruktur

4.1.4 Institusjonen skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Vurdering

Ansøgningen gør på siderne 28-30 fyldigt rede for den nuværende infrastruktur og de nuværende støttefunktioner. Og skolen har faciliteter, der også retter sig mod deltidsstuderende. Vi har ingen kommentarer dertil.

Konklusjon

Ja, Høgskolen har veludbyggede støttefunktioner og en infrastruktur, som passer til en moderne uddannelsesinstitution.

5 Samlet konklusjon

De sakkyndige underkjenner søknaden med henvisning til følgende kriterier i tilsynsforskriften:

§ 4-1 2 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

§ 4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen

a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

§ 4-1, 2-5, Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

- I forbindelse med det heterogene rekrutteringsgrunnlag må Høgskolen overveje muligheten for at den enkelte studerende kan sammensette sit studium i forhold til sine forudsætninger, f.eks. kunne det overvejes at tilbyde større valgfrihet. Det kunne sikre en kvalitativ progression i henseende til de studerendes opnåelse af kundskab, færdigheder og generel kompetence inden for emnet.
- Det må også præciseres, om det er et krav for alle, at der i erhvervserfaringen skal indgå ledelseserfaring.

§ 4-2, Plan for studiet

- I forbindelse med punktet læringsudbytte må Høgskolen afklare, hvad der er det overgribende felt: bibliotek eller ledelse. Hvis der ikke skal være et overgribende felt bør Høgskolen sikre sig, at der er balance mellem de to felter. Dette kunne gøres ved at give mulighed for et fleksibelt studieforløb, der tager hensyn til de forskellige forudsætninger, som de studerende kommer med. Skal de studerende, der som forudsætning har en bachelorgrad inden for

biblioteksområdet nødvendigvis have så meget om de grundlæggende rammer om biblioteket. De må have fået det på bachelorstudiet og gennem deres arbejde i biblioteket.

- Høgskolen må finne en muligjet for å knytte emnerne Informationsorganisation og kundsskabsforvaltning tettere sammen med emnet Strategisk ledelse i offentlig virksomhed. Dette kunne bidrage til udvikling af egentlig tværfaglighed.
- I forbindelse med punktet indhold i studiet og dets opbygning må de to felter bibliotek og ledelse kunne afbalanceres ved at lave den binding til det valgfri emne "Prosjektarbeid", at dets genstandsområde skal være forbundet med ledelse og styring. Det må også overvejes om kurset i "Vitenskapsteori og metode" er rigtigt placeret som isoleret emne eller om det skal indgå i de enkelte emner. Og pensumlisten må under alle omstændigheder suppleres med videnskabsteoretisk litteratur, som inddrager psykologiske og hermeneutiske aspekter.
- I forbindelse med punktet eksamensformer må hensigten – ud over læringsudbyttet - med semesteropgaven i kurset Videnskabsteori og metode udfoldes og præciseres. Og som ovenfor anført må det lægges den binding på emnet "Prosjektarbeid", at dets genstandsområde skal være ledelse og styring. Det samme må gjøres for masteropgavens vedkommende. Hvis der ikke lægges bindinger, kan der i værste fald ske det, at af de 90 studiepoint kan kun 20 risikere at komme fra feltet ledelse og styring: det obligatoriske fag og et valgfag.

Videre har komiteen gitt følgende gode råd for videre utvikling:

§ 4-1, 2-5, Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

- I forbindelse med de studerendes arbeidsbelastning bør antallet af vejledningstimer til den enkelte students masteropgave fastlægges. Forberedelsesfaktoren for vejlederen er ikke interessant for studenten. Det er derimod et fastlagt timetal til vejledning.

§ 4-2, Plan for studiet

- I forbindelse med punktet om studiets kobling til forskning og udvikling bør Høgskolen skabe muligheden for, at der på længere sigt udvikler sig et forsknings- og udviklingsmiljø, der samler de to felter i en organisk helhed. Slik vil så helheden bli mere end summen af de enkelte elementer, som nu indgår i studiet på en mere blot additiv måde.

6 Institusjonens kommentar

Det vises til brev fra NOKUT datert 5. januar 2012 med oversendelse av sakkyndig komite sin rapport vedrørende søknad om akkreditering av mastergradsstudium i bibliotek, styring og ledelse ved Høgskolen i Oslo og Akershus.

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) vil takke for en grundig og velfundert rapport. Komiteen ser behovet for å opprette et masterstudium i bibliotek, styring og ledelse ved HiOA, og vurderer relevans, arbeidsomfang, arbeids- og undervisningsformer, forskningsaktiviteten, nasjonalt- og internasjonalt samarbeid som tilfredsstillende for akkreditering.

Komiteen anbefaler likevel ikke akkreditering av studiet. HiOA sammenfatter innvendingene med at siden dette er et tverrfaglig studium som kombinerer bibliotek- og informasjonsfag med ledelsesfag, stilles det spørsmål om (1) studiets hovedfokus er ledelse *eller* bibliotekfag, (2) vektning av de enkelte emnene og (3) studiets fleksibilitet for studenter med forskjellig bakgrunn. Vi vil redegjøre nærmere for dette i sammenheng med komiteens konklusjoner. Komiteens konklusjoner er gjengitt i kursiv.

§ 4-1, 2-5, *Grunnleggende forutsetninger for akkreditering*

I forbindelse med det heterogene rekrutteringsgrunnlag må Høgskolen overveje muligheten for at den enkelte studerende kan sammensette sit studium i forhold til sine forudsætninger. f.eks. kunne det overvejes at tilbyde større valgfrihed. Det kunne sikre en kvalitativ progression i henseende til de studerendes opnåelse af kundskab, færdigheder og generel kompetence inden for emnet.

Kommentar: I studieplanen er det oppgitt at studiet er beregnet på studenter som har bachelorgrad i bibliotek og informasjonsfag med to års yrkespraksis *e/ler* annen bachelorgrad med fire års relevant yrkespraksis. Det betyr at noen studenter vil ha en teoretisk bibliotekfaglig bakgrunn, mens andre vil ha lengere arbeids/ledererfaring. Studiet er tilpasset begge grupper. Av et studieomfang på 90 stp, er det to valgfrie emner à 10 stp, samt at prosjekt- og masteroppgaven skal utformes ut fra studentenes ønsker og interesser. Til sammen utgjør den innholdsmessige valgdelen 60 stp. Opptaksreglementet gir også rom for å innpasse eksterne emner etter søknad.

En faglig koordinator, med førstestillingskompetanse, er ansatt i en 20 % stilling for å veilede studentene med fagsammensetningen. Koordinatoren har også et overordnet ansvar for å sikre den tverrfaglige forankringen slik at de bibliotek- og ledelsesfaglige feltene bindes sammen både mht undervisning, arbeids- og eksamensoppgaver.

Det må også presiseres, om det er et krav for alle, at der i erhvervs erfaringen skal indgå ledelses erfaring.

Kommentar: Det er et sterkt ønske fra sektoren å kunne rekruttere nye søkere til lederstillinger. Derfor ønsker vi også søkere med bibliotekfaglig bakgrunn som ennå ikke har ledererfaring.

§ 4-2, Plan for studiet

I forbindelse med punktet læringsudbytte må Høgskolen afklare, hvad der er det overgribende felt: bibliotek eller ledelse. Hvis der ikke skal være et overgl'ibende felt bør Høgskolen sikre sig, at del' el' balance mellem de to felter. Dette kunne gøres ved at give mulighed for et fleksibelt studieforløb, der tager hensyn til de forskellige forudsætninger, som de studerende kommer med. Skal de studerende, der som forudsætning har en bachelorgrad inden for biblioteksområdet nødvendigvis have så meget om de grundlæggende rammer om biblioteket. De må have fået det på bachelorstudiet og gennem deres arbejde i biblioteket.

Kommentar: Dette tverrfaglige studiet skal gi kompetanse både i «bibliotek» og «ledelse», og vi mener at studiets styrke ligger i at styrings- og ledelselementene settes inn i en bibliotekfaglig sammenheng, Fordi studieløpet har valgmuligheter, sikrer vi at den enkelte student kan vektlegge de elementene hvor kompetansebehovet er størst.

Emnene «Informasjons-og kulturøkonomi», «Informasjons-og kulturpolitikk» og «Informasjonsorganisasjon og kunnskapsforvaltning» inngår ikke i bachelorgraden i bibliotekfag, og studentene vil ikke få overlapping med emner fra sin grunnutdanning. De bibliotekfaglige emnene er dessuten lagt opp på et høyere grads nivå tilpasset studier i andre syklus.

Høgskolen må finne en muligjet for å knytte emnerne Informationsorganisation og kundsskabsforvaltning tettere sammen med emnet Strategisk ledelse i offentlig virksomhed. Dette kunne bidrage til udvikling af egentlig tværfaglighed

Kommentar: Sammenknytning av disse emnene skjer via arbeidsoppgaver, felles seminarer og sammenbindende tema i eksamensoppgavene. Koordinatoren for studiet vil ha hovedansvar for kontakten mellom involverte lærere fra de to fagmiljøene i utformingen av de konkrete undervisningsopplegg.

I forbindelse med punktet indhold i studiet og dets opbygning må de to felter bibliotek og ledelse kunne afbalanceres ved at lave den binding til det valgfri emne "Prosjektarbeid", at dets genstandsområde skal være forbundet med ledelse og styring. Det må også overvejes om kurset i "Vitenskapsteori og metode" er riktig placeret som isoleret emne eller om det skal indgå i de enkelte

emner. Og pensumlisten må under alle omstendigheter suppleres med vitenskapsteoretisk litteratur, som inndrager psykologiske og hermeneutiske aspekter.

Kommentar: Vi har forutsatt at emnet «Prosjektarbeid» er bundet til ledelse og styring av bibliotek, i tråd med søknadens beskrivelse av samlet læringsutbytte. Dette vil bli presisert i studieplanen.

Det kan være krevende å integrere «Vitenskapsteori og metode» i studiets enkelte deler. Dette gjelder spesielt i «erfaringsbaserte» studier der studentene i utgangspunktet har en praktisk tilnærming til læring. I første og annet semester vil derfor teori og metode være en integrert del av de enkelte emner. Først i 3. semester kommer «Vitenskapsteori og metode» som et eget emne. Konkrete oppgaver i dette emnet skal gi studentene trening i å anvende teori og metode i prosjektarbeid og masteroppgave som kommer senere i studieløpet.

Vi følger opp rådet om å legge inn mer litteratur om psykologiske og hermeneutiske aspekter med å tilføre følgende bidrag til pensumlisten:

Freud, Sigmund (2001). Konstruksjoner i analysen. I: Læg Reid, Sissel og Torgeir Skorgen (red), *Hermeneutisk lesebok*. Oslo: Spartacus.

Gadamer, Hans Georg (2001). Tekst og fortolkning. I: Læg Reid, Sissel og Torgeir Skorgen (red), *Hermeneutisk lesebok*. Oslo: Spartacus.

Gadamer, Hans Georg (2001). Estetikk og hermeneutikk. I: Læg Reid, Sissel og Torgeir Skorgen (red), *Hermeneutisk lesebok*. Oslo: Spartacus.

Gadamer, Hans Georg (2001). Språk og forståelse. I: Læg Reid, Sissel og Torgeir Skorgen (red), *Hermeneutisk lesebok*. Oslo: Spartacus.

Gadamer, Hans Georg (2001). Tekst og fortolkning. I: Læg Reid, Sissel og Torgeir Skorgen (red), *Hermeneutisk lesebok*. Oslo: Spartacus.

Geelitz, Clifford (2001). Fra den innfødtes synsvinkel: om den antropologiske forståelsens egenart. I I: Læg Reid, Sissel og Torgeir Skorgen (red), *Hermeneutisk lesebok*. Oslo: Spartacus.

Taylor, Charles (2001). Fortolkning i humanvitenskapene. I: Læg Reid, Sissel og Torgeir Skorgen (red), *Hermeneutisk lesebok*. Oslo: Spartacus.

I forbindelse med punktet eksamensformer må hensigten -ud over læringsudbyttet -med semesteroppgaven i kurset Vitenskapsteori og metode udfoldes og præciseres. Og som ovenfor anført må det lægges den binding på emnet "Prosjektarbeid", at dets genstandsområde skal være ledelse og styring. Det samme må gjøres for masteroppgavens vedkommende. Hvis der ikke lægges bindinger, kan

der i værste fald ske det, at af de 90 studiepoint kan kun 20 risikere at komme fra feltet ledelse og styring: det obligatoriske fag og et valgfag.

Kommentar: Semesteroppgaven i «Vitenskapsteori og metode» skal presentere, bruke og vurdere anvendelse av ulike metodegrunnlag i prosjekter og masteroppgave. Masteroppgave og «Prosjektarbeid» har obligatorisk tema: styring og ledelse av bibliotek (se ovenfor)

Kommisjonens råd for videre utvikling

§ 4-1, 2-5, Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

I forbindelse med de studerendes arbeidsbelastning bør antallet af vejledningstimer til den enkelte students masteroppgave fastlægges. Forberedelsesfaktoren for vejlederen er ikke interessant for studenten. Det er derimod et fastlagt timetal til vejledning.

Kommentar: Av de 35 timene som er satt av vil det være ca. 10 timer med individuell veiledning. I tillegg kommer to sekstimers veiledningsseminarer. Lærernes tid til forberedelse per student vil utgjøre 18-20 timer.

§ 4-2, Plan for studiet

I forbindelse med punktet om studiets kobling til forskning og utvikling bør Høgskolen skape muligheden for, at der på længere sigt udvikler sig et forsknings-og udviklingsmiljø, der samler de to felter i en organisk helhed. Slik vil så helheden bli mere end summen af de enkelte elementer, som nu indgår i studiet på en mere blot additiv måde.

Kommentar: Vi er enige i at det er viktig å utvikle dette feltet, og mulighetene for tett samarbeid både på forsknings- og undervisningssiden mellom de to feltene er blitt styrket siden søknaden ble utformet.

Fra og med 1. august 2011 tilhører de to involverte instituttene samme fakultet, og tverrfaglig forskningssamarbeid på fakultetsnivå er et sentralt strategisk satsningsområde. Samlet sett har derfor fakultet bred kompetanse ikke bare i sentrale fag for dette studiet, men også innenfor offentlig styring, administrasjon, kulturforvaltning og sosialfag (sistnevnte også ph.d.-program). Flere ph.d.-stipendiater arbeider med relevante prosjekter for styring og ledelse av bibliotek: (1) Politiske legitimeringer av bibliotek, (2) Opphavsrett, (3) Bibliotekarprofesjon og yrkesutøvelse og (4) Barnebiblioteket som virksomhetsområde. En av lærerne i det omsøkte masterstudiet, Svanhild Svaabø, har nettopp fått professorkompetanse på relevante områder for dette studiet. Et eget ph.d.-

program for bibliotek- og informasjonsvitenskap er også under etablering.

7 Sakkyndig tilleggsvurdering

I det følgende kommenterer vi Høgskolen i Oslo og Akershus sitt svar. Selvom om komiteen gjerne hadde sett at høgskolen hadde konkretisert en bedre eller tydeligere løsning for å sikre balanse mellom det biblioteksfaglige og det ledelsesfaglige, finder vi at det er forsvarlig, at studiet settes i gang. Vi anbefaler derfor, at det ansøgte studium akkrediteres.

Men vi vil anbefale at Høgskolen følger de råd, som vi giver i forbindelse med projekt ”prosjektarbeid” og ”masteroppgave”, idet vi finder det nødvendig at de ukonkrete formuleringer for læringsudbyttet for de to emner overtager nogle af formuleringerne fra det samlede læringsudbytte. Vi anbefaler derfor at tema for ”prosjektarbeid” vil være ledelse og det samme skal gjelde for masteroppgaven. Dette mener vi bør spesifiseres i læringsutbyttene for begge emner.

Oppsummering sakkyndig tilleggsvurdering:

§ 4-1.3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vi finner nå redegjørelsen fra høgskolen tilfredsstillende. Kriteriet anses oppfylt.

Kommentar og anbefaling til videre utvikling: I den sakkyndige vurderingen gjorde vi oppmerksom på det heterogene rekrutteringsgrunnlag til utdannelsen og dermed for en bekymring vedrørende den enkelte students mulighet for at sammensette sit studium i forhold til sine forudsætninger.

Høgskolens kommentar imødekommer på en tilfredsstillende måte denne bekymring. 60 studiepoint giver på den ene side mulighet for individuell udformning af studiet. Men på den anden side bør denne valgfrihed ikke gå ud over balancen mellem uddannelsens to hovedaspekter. Vi vil prioritere balance mellem ledelsesfag og biblioteksfag høyere end de studerendes valgmuligheter.

Med hensyn til kravet om ledelseserfaring som krav til alle ansøgere er situationen netop den, at også ansøgere uden ledelseserfaring skal kunne optages. Deri er vi enige med Høgskolen. Men på side 10 under plan for studiet er der en formulering, der siger, at emnet ”Praktisk ledelse” bl.a. skal ”arbejde med å bevisstgjøre seg på egen lederadferd”. Heri ligger jo en implicit forestilling om de studerendes forudsætninger, med mindre dette udsagn skal forstås i retning af rollespil i undervisningen? Der er flere steder i ansøgning og tillæg sådanne formuleringer. I de endelige dokumenter bør formuleringer som ”egen lederadferd” undgås, eller det bør præciseres, at der er tale øvelser/rollespil i undervisningen.

§ 4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen

- a. **Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.**

Vi finner at høghskolen nå tilfredsstillende har forklart hvordan de vil oppfylle dette kriteriet i sin kommentar. Vi har for øvrig noen anbefalinger som vi oppfordrer høghskolen til å vurdere i sitt videre arbeid med utviklingen av studiet.

Kommentar og anbefaling til videre utvikling: Høghskolens opgave i forbindelse med den ny uddannelse er en bunden opgave, idet det nye masterstudium skal oppfylde et påtrængende behov for kandidater til ansættelse som ledere i bibliotekssektoren. Kommisionen har derfor prioritert en balance mellom de ledelsesfaglige emner og de biblioteksfaglige særdeles højt. Høghskolens svar har derfor kun delvist overbevist os om, at denne nødvendige prioritering vil finde sted. Der vil stadig være mulighed for, at den enkelte studerende i worst case vil kunne nøjes med 20 studiepoint i ledelsesfag, og selv hvis emnet ”prosjektarbeid” bindes til en ledelsesproblematik er det stadig kun 30 stp. af de 90, som er bundet til ledelsesfagene. Og de som vælger et ledelsesemne frem for ”prosjektarbeid” vil også kunne nøjes med at have 30 stp. indenfor dette felt.

I formuleringen af det samlede læringsudbytte for studiet er der en fornuftig sammenhæng mellem det biblioteksfaglige og det ledelsesfaglige. Vi vil anbefale at disse formuleringer skrives ind i læringsmålene for emnerne ”prosjektarbeid” og ”masteropgave”, sådan at der i kravene til disse to emner styres mod en specifik ledelsesfaglig problemstilling, hvor bibliotekssektoren blot er en ramme.

Den ovenstående måde at styrke ledelsesfagene på kunne forstærkes yderligere, hvis et valgfag mere blev gjort obligatorisk, og et obligatorisk biblioteksfag blev gjort til valgfag. Formulering af konkrete bindinger til emnerne ”prosjektarbeid” og ”masteropgave” vil kunne imødekomme kravet om balance mellem de to grupper af fag.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Vi finner at høgskolen nå tilfredsstillende har forklart hvordan de vil oppfylle dette kriteriet i sin kommentar. Vi har for øvrig noen anbefalinger som vi oppfordrer høgskolen til å vurdere i sitt videre arbeid med utviklingen av studiet.

Kommentar og anbefaling for videre utvikling: Jf. begrundelsen ovenfor. Pointen er, at målene for læringsutbyttet i forbindelse med de to emner bør konkretiseres og udbygges, så ledelsesdelen af uddannelsen styrkes. Så dette punkt skal ses i lyset af punktet ovenfor.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

Vi finner nå at dette kriteriet er tilfredsstillende imøtekommet. Vi har likevel noen anbefalinger til videre utvikling som høgskolen bør vurdere i sitt videre arbeid med utvikling av dette studiet.

Kommentar: Her drejer det sig især om problematikken omkring kurset ”Vitenskapsteori og metode”. Problematikken omkring et kursus af denne type er ikke let at løse. Om sådanne kurser kan stå alene eller om de skal integreres i specifikke emner er en uafsluttet diskussion. Vi er skeptiske over for et fritstående kursus af den art, hvorimod Høgskolens har den modsatte opfattelse. Det kunne jo ret beset hævdes, at det netop i et erfaringsbasert studium ville være mest hensigtsmæssigt at integrere kurset i de andre fag. Og der ligger under alle omstændigheder en stor opgave for underviserne med hensyn til at anskueliggøre teorier og metoder i forhold til studentergruppens erfaringshorisonter. Med hensyn til litteratur kunne overvejes: Berger/Luckmann: *The Social Construction of Reality*. En ældre sag fra 1966, men netop aktuell igen på grund af sin forståelse af virkeligheden som en konstruktion. Kenneth Gergen: *Towards Transformation in Social knowledge*, 1994, og Steinar Kvale: *Interview. Introduktion til det kvalitative forskningsinterview*.

Vi har avsluttende to yderligere **kommentarer** til Høgskolens svar. Den ene er af mere specifik karakter: det siges i svaret(s.2), at ”Informasjons- og kulturøkonomi”, ”Informasjons- og kulturpolitikk” og ”Informasjonsorganisation og kunnskapsforvaltning” ikke indgår i bacheloruddannelsen. Et blik på studieplanerne for bacheloruddannelsen viser, at det gør de naturligvis ikke med de titler, men problemstillinger fra de tre felter indgår dog i bacheloruddannelsen, selvfølgelig på et lavere niveau, og noget af pensumlitteraturen berører også de problemstillinger, som indgår på et højt niveau i den ny uddannelse.

Den anden har en mere generel og principiell karakter. Den drejer sig om begrebet tværfaglighed. Det ansøgte studium er efter vores opfattelse ikke tværfagligt, men består af to særlige fagfelter, hvor der er meget lidt fællesmængde i læringsmål, undervisningsoplæg og i pensum. Det betyder, at det ”tværfaglige” skal etableres i den enkelte studerendes hoved, men al litteratur vedrørende tværfaglighedens didaktikk på området påpeger det problematiske heri. Der skal være noget i pensum eller i undervisningens tilrettelæggelse, der introducerer og arbejder med tværfaglighed. Nu er dette et nyt studium og derfor kan det naturligvis ikke forventes, at det fra begyndelsen er tværfagligt. Høgskolens kommentar tyder da også på, at der i miljøet er vilje til at udvikle en egentlig tværfaglighed. De samlede mål for læringsudbyttet antyder en sammenhæng. Men vi anbefaler at det tværfaglige også tydeliggøres gennem de enkelte emner. Vores opfattelse er, at tværfaglighed ikke opnås gennem addering af to faglige elementer. En del af balanceproblematikken, som er berørt ovenfor hænger sammen med denne diskussion om, hvornår et felt kan kaldes tværfagligt. Derfor anbefaler vi at der i målene for emnerne gøres forsøg på at sammentænke de to felter – og det vil lettest kunne gøres i forbindelse med ”prosjektarbeid” og ”masteropgave”.

8 Vedtak

Høgskolen i Oslo og Akershus søkte i brev av 29.08.2011 NOKUT om akkreditering av et erfaringsbasert mastergradsstudium i bibliotek- styring og ledelse (90 studiepoeng). De sakkyndige avga sin uttalelse i rapport datert 19.12.2012, med tilleggsvurdering av 17.02.2012.

NOKUT vurderer at vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 27.01.2011 er oppfylt, og at erfaringsbasert mastergradsstudium i bibliotek- styring og ledelse (90 studiepoeng) ved Høgskolen i Oslo og Akershus akkrediteres. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

NOKUT forutsetter at Høgskolen i Oslo og Akershus fyller de til enhver tid gjeldende krav for akkreditering. I tillegg forventes at Høgskolen i Oslo og Akershus vurderer de sakkyndiges merknader og anbefalinger i det videre arbeidet med utvikling av studiet.

For mastergradsstudier som NOKUT akkrediterer, må institusjonen selv søke Kunnskapsdepartementet om rett til å etablere studiet.

9 Dokumentasjon

Høgskolen i Oslo og Akershus- søknad om akkreditering av masterstudium i bibliotek, styring og ledelse. Arkivsak: 11/364. Journalnummer: 11/2523.

Merknader til sakkyndig rapport- Høgskolen i Oslo og Akershus- søknad om akkreditering av masterstudium i bibliotek, styring og ledelse. Arkivsak 11/364. Journalnummer: 12/320.